

Mads Boserup Lauritsens tale til køkkenhaven

Taler

Mads Boserup Lauritsen
Indehaver af TagTomat, bybonde
og arkitekt

Dato

10. september 2023

Sted

Øens Have, Refshaleøen

Omstændigheder

Danske Taler og Øens Have satte søndag d. 10 september ord og smag på køkkenhaven. Omgivet af de frodige bede i Øens Have på Refshaleøen holdt grønne iværksættere, økologiske aktivister og plantekasseentusiaster taler til køkkenhaven, mens der blev smagt på sæsonens lokalgroede grøntsager. Oder til køkkenhaven gav ordet til dem, der arbejder med, løser kriser med eller finder ro i urbanbotanikken.

1 I min farmors fodspor

5 I min farmors fodspor traskede jeg rundt på det nedlagte landbrug syd for Spodsbjerg, og lugede ukrudt og spiste friske stikkelsbær i køkkenhaven, (pause), med udsigt over Langelandsbæltet og Oslofærgens færd mod nord.

10 I dag står jeg og taler til himlen, jer og jorden om det forunderlige og fantastiske i spirer der gror og i fællesskaber der vokser sig grønne og stærke, (pause), mens vi stille tygger drøv på økologisk spinat og urter fra taghaven.

15 I køkkenhaven trak min farfar spor og bæltet, hvor jeg sirligt lagde tomatfrø, fræsedede, gødede og vi puslede med rødbeder, selleri og pastinak, (pause), Vi dyrkede og knoklede, mest af lyst, men også for at mindes livet som landbo, selvom min farfar var førstegenerations akademiker og præst.

20 I sporerne fra mine bedsteforældre, trasker jeg nu rundt på verdens tage, sår drømme, høster tomater og gør verden bedre et stykke kruspersille og grønt fællesskab ad gangen... Alt i mens andre bygger glashuse og kravler op i træer, gøder vi jorden for fremtidens spirer, hvad enten det er i skolehavens læringsrum eller på byens biodiverse terrasser.

25 I Køkkenhaven, lærte jeg at livet er mere end en morgengave, at det er frøene vi sår der giver mad på bordet og håb for fremtiden. Frø er håb – Det var de

dengang –, min farmor var barn, da jeg var barn, (pause), og det vil de være når mine og jeres børnebørn en dag løber rundt i taghaverne i byens virvar, og spiser en hjemmehøstet grønært og drømmer om selvforsyning.

30

Grønt er godt, ja, og grønt er sundt, derfor spiser vi det året rundt... – eller gør vi?, (pause), For dengang som i dag, var det mest karbonader og lørdagskylling der var min, og hele verdens, favorit, og det er først i en voksen alder at jeg, (pause), har lært at grøntsager også kan være andet end gulerødder, kartofler og smørstegte løg til culotten.

35

I min farfars barndom, stod frokosten ofte kun på en skive tørt rugbrød, mens kornet blev tærsket, gardinerne trukket for ved aftentide, og flyene fløj over vores del af verden, med en last der ikke nøjes med at lyse himlen op som krystanthemumsbomberne over Tivolis tage.

40

Jeg har hørt at Kløvermarken og Fælledparken ikke var dækket af fodboldbaner som i dag, men af kartofler og porrer i lange lige rækker, det måske tætteste Københavns befolkning har været på selvforsyning inden for de sidste 100 år eller mere?

45

Vi lever heldigvis i en tid, hvor heltekvad, stadig skrives med grøntsager, hvor folk tror på at grønt er godt, og hvor vi sammen, i hvert fald i vores del af andedammen, ved at der skal mere til end store ord og floskler om at vi kan blive selvforsynende som byboere og arbejdende folk.

50

Så kære køkkenhave, (pause), Der hviler et stort ansvar på dine skuldre.

Du skal brødføde os der dyrker, du skal inspirere os der drømmer ... også selvom vi kun har små altaner, terrasser eller taghaver... , (pause), Du skal give os tro på at det giver mening at så frø og luge ukrudtet væk, (pause),

55

Vis os at knofedt ikke er en uddøende race, (pause), led os i en grønnere retning, (pause). Lad os fristes af dine lyksageligheder, (pause), så vi indser at vi trods storbyens og livets pulserende larm, kan trække os tilbage i din favn, når alt andet ramler.

60

Her står jeg 40 år senere og dyrker tomater, med snuden i det grønne spor, og drømmer om at jeg en dag vil kunne give knofedt og knoklen videre til de spirer

jeg har sået her i livet.

Kære køkkenhave ... – du får mig til at føle mig som et barn igen !!

70

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

75

Tags

Hyldesttale, Ode til køkkenhaven

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-boserup-lauritsens-ode-til-kokkenhaven>

80

85

90

95

100